

ਭਗਤ ਕਬੀਰ - ਸਬਦ ੧੦

ਕਿਆ ਜਪੁ ਕਿਆ ਤਪੁ ਕਿਆ ਬ੍ਰਤ ਪੂਜਾ ॥

ਰਾਗੁ ਗਉੜੀ, ਭਗਤ ਕਬੀਰ, ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ, ੩੨੪

ਕਿਆ ਜਪੁ ਕਿਆ ਤਪੁ ਕਿਆ ਬ੍ਰਤ ਪੂਜਾ ॥

ਜਾ ਕੈ ਰਿਦੈ ਭਾਉ ਹੈ ਦੂਜਾ ॥੧॥

ਰੇ ਜਨ ਮਨੁ ਮਾਧਉ ਸਿਉ ਲਾਈਐ ॥

ਚਤੁਰਾਈ ਨ ਚਤੁਰਭੁਜੁ ਪਾਈਐ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਪਰਹਰੁ ਲੇਭੁ ਅਰੁ ਲੇਕਾਚਾਰੁ ॥

ਪਰਹਰੁ ਕਾਮੁ ਕ੍ਰੋਧੁ ਅਹੰਕਾਰੁ ॥੨॥

ਕਰਮ ਕਰਤ ਬਧੇ ਅਹੰਮੇਵ ॥

ਮਿਲਿ ਪਾਥਰ ਕੀ ਕਰਹੀ ਸੇਵ ॥੩॥

ਕਹੁ ਕਬੀਰ ਭਗਤਿ ਕਰਿ ਪਾਇਆ ॥

ਭੇਲੇ ਭਾਇ ਮਿਲੇ ਰਖੁਰਾਇਆ ॥੪॥੬॥

ਸਾਰ: ਬੁਧ ਅਤੇ ਹਉਮੈ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਸਿਆਣਪ, ਸਾਡੇ ਅਸਲ ਸਵੈ ਨਾਲੋਂ ਸਾਡੇ ਸੰਬੰਧ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਕਿਉਂ ਕਿ ਇਹ ਧੋਖੇ ਅੰਦਰ ਨਿਹਿਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਦੂਸਰੇ ਨੂੰ ਧੋਖਾ ਦੇਣਾ, ਸਵੈ ਨੂੰ ਧੋਖਾ ਦੇਣ ਵੱਲ ਲੈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇਕ ਦੂਸਰੇ ਨਾਲ ਅੰਤਰ-ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਾਂ। ਨਿਮਰਤਾ ਦੇ ਧਾਰਨੀ ਹੋਣ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਹਉਮੈ ਦਾ ਤਿਆਗ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵ-ਵਿਆਪੀ ਸੰਪਰਕਤਾ ਨਾਲ ਜੁੜ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

ਕਿਆ ਜਪੁ ਕਿਆ ਤਪੁ ਕਿਆ ਬ੍ਰਤ ਪੂਜਾ ॥

ਜਪ, ਤਪ, ਵਰਤ ਜਾਂ ਭਗਤੀ ਕਰਨ ਦਾ ਕੀ ਲਾਭ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ?

ਜਾ ਕੈ ਰਿਦੈ ਭਾਉ ਹੈ ਦੂਜਾ ॥੧॥

ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਡਾ ਹਿਰਦੇ ਦਵੈਤ ਪ੍ਰਤੀ ਪਿਆਰ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। (੧)

ਰੇ ਜਨ ਮਨੁ ਮਾਧਉ ਸਿਉ ਲਾਈਐ ॥

ਹੇ ਲੋਕੇ, ਆਪਣੇ ਮਨ ਨੂੰ ਉਸ ਊਰਜਾ ਨਾਲ ਜੋੜੋ ਜੋ ਸਾਰੇ ਪਾਸੇ ਪਸਰੀ ਹੋਈ ਹੈ।

ਚਤੁਰਾਈ ਨ ਚਤੁਰਭੁਜੁ ਪਾਈਐ ॥ ਰਹਾਉ ॥

ਚਤੁਰਾਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਰਬ-ਵਿਆਪਕ ਊਰਜਾ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੇ ਸਮਰਥ ਨਹੀਂ ਬਣਾ ਸਕਦੀ। (ਠਹਿਰਾਉ)

ਪਰਹਰੁ ਲੋਭੁ ਅਰੁ ਲੋਕਾਚਾਰੁ ॥

ਆਪਣੇ ਲੋਭ ਦਾ ਤਿਆਗ ਕਰੋ ਅਤੇ ਦੂਸਰਿਆਂ ਨੂੰ ਵੇਖਾਵੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ ਨਾ ਕਰੋ।

ਪਰਹਰੁ ਕਾਮੁ ਕ੍ਰੋਧੁ ਅਹੰਕਾਰੁ ॥੨॥

ਬੇ-ਲਗਾਮ ਇਛਾਵਾਂ, ਗੁਸੇ ਅਤੇ ਹਉਮੈ ਨੂੰ ਇਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖੋ। (੨)

ਕਰਮ ਕਰਤ ਬਧੇ ਅਹੰਮੇਵ ॥

ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਦਲੀਲ ਕਰਮ-ਕਾਂਡੀ ਰਸਮਾਂ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣ ਨਾਲ ਕਈ ਹਉਮੈ ਦੀਆਂ ਜੰਜੀਰਾਂ ਨਾਲ ਬੱਝ ਚੁੱਕੇ ਹਨ।

ਮਿਲਿ ਪਾਥਰ ਕੀ ਕਰਹੀ ਸੇਵ ॥੩॥

ਸੰਗਤ ਰੂਪ ਵਿਚ ਇਕੱਤਰ ਹੋ ਉਹ ਪੱਥਰਾਂ ਦੀ ਪੂਜਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। (੩)

ਕਹੁ ਕਬੀਰ ਭਗਤਿ ਕਰਿ ਪਾਇਆ ॥

ਕਬੀਰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਸਰਵ-ਵਿਆਪਕ ਚੇਤਨਾ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਭਗਤੀ ਰਾਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਭੋਲੇ ਭਾਇ ਮਿਲੇ ਰਘੁਰਾਇਆ ॥੪॥੬॥

ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਪਾਕ ਹੋਣ ਤਾਂ ਦੈਵੀ ਚੇਤਨਾ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। (੪)(੬)

ਤੱਤ: ਭਗਤ ਕਬੀਰ ਇਸ ਤੱਥ ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਪੱਸ਼ਟ ਇਰਾਦੇ ਮਨ ਨੂੰ ਰੋਸ਼ਨ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸਭ ਵਸਤਾਂ ਅੰਦਰ ਸੂਖਮ ਰੂਪ ਵਿਚ ਦੈਵੀਤਵ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰਤਾ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਹੁੰਦਾ

ਹੈ। ਇਸ ਰੂਹਾਨੀ ਸੂਝ ਦੇ ਮਾਰਗ ਲਈ ਭਗਤੀ ਅਤੇ ਹਉਮੈ ਦਾ ਸਮਰਪਣ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਊਰਜਾ ਨਾਲ ਇਕਸੁਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸਾਰੀ ਹੋਂਦ ਵਿਚ ਵਿਦਮਾਨ ਹੈ।

ਸਬਦ ਵਿਆਖਿਆ ਵਿਨਇੰਦਰ ਕੌਰ ਅਤੇ ਅਮਰਦੀਪ ਸਿੰਘ

Oneness In Diversity Research Foundation

ਵੈੱਬਸਾਈਟ: OnenessInDiversity.com

ਈਮੇਲ: onenessindiversityfoundation@gmail.com